

DOI: 10.35774/econa2022.03.307

JEL classification: L83, L84, R11, Z32

UDC: 338.48:711.4(050)

Людмила МАЛЮТА

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна
E-mail: luda_mal@ukr.net

Ольга ВЛАДИМИР

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна
E-mail: luda_mal@ukr.net

Віталій РУДАН

кандидат економічних наук, магістр з публічного управління та адміністрування,
Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»,
Україна
E-mail: vitaliyrudan@gmail.com

ІНТЕГРАЦІЯ ДИЗАЙНУ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС: ЕФЕКТИ ДЛЯ ТУРИЗМУ ТА РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД

АНОТАЦІЯ

Вступ. В статті досліджено особливості інтеграції дизайну у готельно-ресторанний бізнес та визначено його роль у процесі привабливості туристів і в розвитку місцевого туристичного бізнесу. Сформовано ряд рекомендацій щодо доцільності розвитку еко та етносадиб як нових форм мистецтва закладів гостинності, що є драйвером розвитку зеленого туризму в об'єднаних територіальних громадах України.

Мета. Метою дослідження є аналіз впливу дизайну готельно-ресторанного комплексу на привабливість туристів та розвиток туристичної галузі місцевих громад.

Метод (методологія). Методологічну базу становлять загальнонаукові методи дослідження, адаптовані для аналізу специфічних аспектів дизайну у готельно-ресторанному бізнесі. Емпіричні методи, включаючи спостереження та опис, використовуються для збору первинних даних про тенденції дизайну в галузі, а статистичні методи дозволяють обробити зібрану інформацію та виявити закономірності та залежності. Синтез, індукція та дедукція застосовуються для виявлення інноваційних підходів до дизайну, які інтегровані в український готельно-ресторанний бізнес. Аналіз Google Trends для відстеження динаміки попиту та інтересу до різних стилів дизайну та концепцій готельно-ресторанного бізнесу, які набувають популярності серед споживачів в реальному часі. Соціологічне опитування використовується як інструмент для збору даних від реальних та потенційних клієнтів готельно-ресторанного бізнесу щодо їхніх переваг, очікувань та вражень від інтеграції дизайну в послуги гостинності. Методи абстрагування та узагальнення допомагають сформулювати пропозиції щодо використання дизайну як інструменту розвитку готельно-ресторанного бізнесу та його впливу на розвиток місцевих громад і залучення туристів.

Результати. В статті доведено, що найбільший вплив дизайнерські рішення мають на розвиток готельно-ресторанного бізнесу в тому випадку, коли готелі чи інші форми будинків гостинності обираються туристом виключно для відпочинку. Значну роль дизайн відіграє в процесах формування позитивного іміджу та привабливості для туристів еко та етносадиб, адже такі локації обираються туристами не для тимчасового проживання, а для відпочинку, тому дизайн є основою відображення автентичного стилю, культури, архітектури,

© Людмила Малюта, Ольга Владимир, Віталій Рудан, 2022

Отримано: 15.09.2022 р.

Рекомендовано до друку: 29.09.2022 р.

Опубліковано: 14.10.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати:

Малюта Л., Владимир О., Рудан В. Інтеграція дизайну в готельно-ресторанний бізнес: ефекти для туризму та розвитку місцевих громад. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. С. 307-315. DOI: 10.35774/econa2022.03.307

звичаїв і традицій краю. Відтак еко та етносадиби, як відпочинкові комплекси, можуть бути одними із основних драйверів розвитку зеленого туризму та місцевої економіки.

Ключові слова: дизайн готельно-ресторанних комплексів; готельно-ресторанний бізнес; вплив дизайну на туризм; дизайнерські рішення; екосадиби; етносадиби; зелений туризм; роль туризму в місцевому розвитку.

Вступ

У сучасному світі, де готельно-ресторанний бізнес є важливою частиною туристичної індустрії, роль дизайну стає все більш помітною. Інтеграція дизайну в цю сферу не тільки змінює сприйняття і враження гостей, але й має глибокий вплив на розвиток туризму та місцевих громад.

Перше і, мабуть, найважливіше, що дизайн робить для готельно-ресторанного бізнесу – це створення унікального враження для гостей. Від елегантного інтер'єру до тематичних кімнат, дизайн додає особливий шарм та індивідуальність, які можуть привертати туристів. Наприклад, готель, що оформлений в стилі місцевої культури, може забезпечити гостям унікальне культурне враження, в той час як інноваційний і сучасний ресторан може стати місцем відвідування для любителів сучасного дизайну.

На економічному рівні, інтеграція дизайну в готельно-ресторанний бізнес може сприяти зростанню туризму та, як наслідок, підвищенню доходів місцевих громад, що особливо важливо для регіонів, де туризм є ключовою частиною економіки. Крім того, це створює робочі місця та відкриває нові можливості для місцевих митців та дизайнерів. Інтеграція дизайну також сприяє культурному обміну та збагаченню. Використання місцевих культурних мотивів у дизайні готелів та ресторанів не тільки зберігає культурну спадщину, але й дозволяє гостям глибше зануритися в місцеву культуру, що може стати містком між різними культурами та сприяти взаєморозумінню.

Дизайн відіграє фундаментальну роль у розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні, що підтверджується роботами вітчизняних дослідників. Мендела Є. [1] підкреслює значення архітектури для формування іміджу готельних підприємств, вказуючи на необхідність інновацій у дизайні для забезпечення конкурентоспроможності. Олійник О. М. [2] розширює дискусію, аналізуючи різноманітні фактори успішності

готельно-ресторанних комплексів, з особливим фокусом на ролі дизайну у забезпеченні задоволення потреб відвідувачів. Цукренко І., Семенюк В., Скриннік В. [3] детально розглядають вплив дизайну на проектування та імідж закладів, визнаючи його як ключовий маркетинговий інструмент. Ці дослідження колективно визначають дизайн як стратегічний ресурс для розвитку готелів, що сприяє лояльності клієнтів та підвищенню рівня бренду в готельній індустрії.

Розвиток готельно-ресторанного бізнесу в Україні набуває нових обрисів з орієнтацією на етносадиби та екосадиби, які відповідають глобальним трендам зеленого туризму та сталості. Дослідження Коркуна О. І. та співавторів [4], а також Якимчука А. та ін. [5] висвітлюють потенціал таких підприємств у стимулюванні соціально-економічного розвитку та впливі на місцеві громади в контексті децентралізації. Важливим аспектом цих нових форм гостинності є дизайн, який не тільки відображає культурну унікальність і екологічність, але й сприяє створенню особливої атмосфери для гостей, що в кінцевому підсумку призводить до зростання туристичних потоків в місцеві громади

Мета та завдання статті

Метою дослідження є аналіз впливу дизайну готельно-ресторанного комплексу на привабливість туристів та розвиток туристичної галузі місцевих громад.

Для досягнення мети в статті поставлено такі завдання:

- провести контент-аналіз веб-сайтів готелів України для визначення критеріїв оцінки дизайну готельно-ресторанних комплексів;
- проаналізувати пошукові запити туристів в мережі Інтернет щодо дизайнерських готелів за допомогою Google Trends;
- провести опитування туристів щодо визначення пріоритетності факторів вибору готелю за допомогою Google Form.

Виклад основного матеріалу дослідження

Реформа децентралізації в Україні, що була проведена у 2016 році, надала значні функціональні та фінансові можливості об'єднаними територіальним громадам України щодо визначення векторів місцевого розвитку. Разом з тим, одним із недоліків реформи децентралізації було нерівномірне розміщення виробничих комплексів, підприємств, автозаправних станцій, туристичних локацій, які виконують роль бюджетоутворюючих суб'єктів в місцевих громадах, що спричинило певну нерівність у місцевому розвитку та появу фінансово спроможних і фінансово неспроможних громад.

Однак, територіальні громади, які були розташовані далеко від великих міст, промислових агломерацій намагалися використати всі можливості власних територій, ідей та підприємливості населення з метою формування стратегії ефективного економічного розвитку.

Одним із векторів стратегічного розвитку місцевих громад є підтримка місцевого туризму, в тому числі, шляхом підтримки розвитку готельно-ресторанних комплексів, які досить часто, стають одними із візитівок краю.

Особливу роль у розвитку готельно-ресторанних комплексів місцевих громад відіграє їх дизайн, адже саме втілення місцевого колориту, культури та традицій в дизайн готелів та ресторанів дозволяє привабити більше туристів. Зростання потоків туристів безумовно призводить до підвищення рівня розвитку місцевої економіки і в цілому громади, як територіально-адміністративного утворення.

Вдаючись до контент-аналізу веб-сайтів готелів України, територіальних громад, міст, курортних населених пунктів та системи пошуку і бронювання готелів Booking виокремимо основні критерії оцінки дизайну готельно-ресторанних комплексів [6].

Так, досліджуючи дизайнерські готелі України, зауважимо, що популярністю у туристів користуються готелі з унікальними архітектурними рішеннями як старовинного, так і сучасного стилю, адже саме такі готелі отримують одні з найвищих оцінок та найбільшу кількість відгуків клієнтів,

наприклад, готель-музей Радомисль (м. Радомишль) [8], Арт-готель «Модерн» (м. Львів) [6], Готель «Чорний замок» (м. Івано-Франківськ) [6], готелі Жорж, Цитадель, Леополіс (м. Львів) [8] та ін.

Тематичні інтер'єри є іншим важливим аспектом, який дозволяє гостям громад пізнати унікальну атмосферу та місцевий колорит. В цьому контексті на особливу увагу заслуговують дизайнерські рішення, що відображають елементи місцевої культури, історії або інші місцеві особливості. Використання місцевих культурних елементів в дизайні не тільки збільшують привабливість закладу, але й сприяють збереженню та популяризації місцевої культури. До таких готелів варто віднести Готель «Стара Правда» (с. Поляниця) [9]; Готель «Захар Беркут» (м. Славське) [10]; Стилізована фортеця «Вежа ведмежа» (Львівська обл., Сколівський р-н, с. Волосянка); MOONOTEL Maidan (м. Київ) [6].

Використання місцевих традицій і культурних мотивів у дизайні готельно-ресторанного бізнесу, таких як народне мистецтво та традиційні орнаменти, дозволяє створити унікальну атмосферу, яка приваблює туристів. Співпраця з місцевими митцями та дизайнерами не тільки збагачує процес дизайну, але й сприяє відображенню місцевої культури та історії, що зміцнює зв'язок між гостем та місцевістю. Серед готелів, де використані елементи місцевих традицій та культурних мотивів варто виділити комплекс Verholy Relax Park (с. Верхоли)[11], RATUSHA craft rooms (м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область) [12].

Варто зауважити, що готелі з дизайном місцевих традицій та культурних мотивів здебільшого створюються місцевими громадами для розвитку туристичного потенціалу краю. Такі готелі оформлені у вигляді етно- та екосадиб, які в період пандемії коронавірусу здобули значну популярність серед туристів. Так, етносадиба – це вид готельного комплексу, який відображає місцеву культуру і традиції, нерідко використовуючи традиційний дизайн, матеріали та архітектуру. Вони створюють атмосферу національного колориту і часто пропонують гостям можливість дослідити традиційні звичаї та кулінарію. Серед відомих етносадиб варто відмітити наступні:

Етносадиби: «Лялина Світлиця», «Старий хутір» та «Вишнева садиба» (с. Опішня, Опішнянська селищна громада, Полтавська область); «Поліська хата» (с. Городське, Старосілецька сільська громада, Житомирська область); «Маленьке село» (с. Васьки, Мачухівська сільська громада, Полтавська область); «Хата біля річки» (с. Маліївці, Новодунаєвецька селищна громада Хмельницька область) та багато інших. Окрім цього варто відмітити й екосадиби, зокрема «Мальва Озерна» та «Мальва Горішня» (с. Миколаївка, Тернівська сільська громада, Черкаська область); «Карахова» (с. Куряни, Нараївська сільська громада, Тернопільська область); «Будьмо здорові» (с. Хом'яківка, Тисменицька об'єднана територіальна громада); «Сирна хатка» (с. Старі Бабани, Дмитрушківська сільська громада, Черкаська область) та багато інших [13].

Еко- та етносадиби є одним із основних векторів розвитку зеленого туризму в місцевих громадах, а їх облаштування є доступним як для місцевих бізнесменів, так і для місцевих органів влади, оскільки вартість садиб та їх реставрації в декілька разів нижча, ніж будівництво традиційного готельного комплексу. Дизайн еко- та етносадиб відіграє важливе значення для їх популярності серед відвідувачів, адже уособлює в собі елементи сільської культури та архітектури, дозволяє ознайомитися з місцевими традиціями та звичаями. Окрім цього, варто відмітити, що еко- та етносадиби нерідко ставали осередками проведення етнофестивалів в Україні в довоєнний період.

Таким чином, розвиток зеленого туризму в місцевих громадах може вважатися одним із ефективних заходів щодо розвитку місцевої економіки і культури, а реставрація старих автентичних садиб – одним із напрямків розвитку готельно-ресторанного бізнесу в країні.

Щодо дослідження ролі дизайну в привабливості готельно-ресторанних комплексів для туристів, то у фаховій літературі такі дослідження є малопоширеними, що, на наш погляд, пов'язано із відсутністю методики оцінки. Разом з тим, проблематика дизайнерських рішень в частині розвитку готельно-ресторанного бізнесу України є досить широкою, адже вона розглядає не лише бізнесовий аспект діяльності готелів, але й культурні, історичні та архітектурні аспекти розвитку місцевих громад, міст та країни в цілому. Тому, з цих позицій важливо дізнатися вплив дизайну готельно-ресторанних комплексів на привабливість туристів.

Однією із методики оцінки впливу дизайну на привабливість готельно-ресторанних комплексів може бути методика аналізу пошукових запитів в мережі Інтернет через Google Trends. Для цього ми проаналізували пошукові запити всіх 79 готелів с. Поляниця та 51 готелю м. Яремче обравши три готелі з дизайном місцевого колориту та сучасного стилю і два готелі – які не вирізняються своїм дизайном з поміж інших (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка пошукових запитів в Google деяких готелів с. Поляниця та м. Яремче у 2020-2022 роках*

*Розраховано автором за даними Google Trends.

Результати дослідження вказують на те, що готелі з вишуканішим дизайном користуються більшою популярністю серед користувачів мережі Інтернет, ніж ті, які мають мінімалістичний дизайн. При чому, готелі з мінімалістичним дизайном є доволі великими і мають ресторани, власні кухні та комплекси для оздоровчих процедур. Наприклад, готель «Патковський»[14] за кількістю місць переважає готелі «Стара Правда»[9] та «Ведмежа гора» [15] однак його популярність є нижчою за популярність цих готелів. Показник середньої кількості пошукових запитів в Google готелів розподілена таким чином: Готель «Ведмежа гора» та «Романтик Спа Готель» [16] складає по 24; готель «Стара Правда» - 23; Готель «Патковський» - 3; Готель «Зелений Бір»[17] - 2.

Разом з тим, варто зауважити, що дизайн готелів Стара Правда (с. Поляниця), Ведмежа гора (м. Яремче) та Романтик Спа Готель (м. Яремче) не вирізняється унікальністю архітектурного оформлення, однак має тематичні інтер'єри, які поєднують місцеву гуцульську культуру з сучасними дизайнерськими елементами, що підкреслює важливість не тільки архітектури, але й внутрішнього оформлення в контексті впливу на залученість туристів.

Так, готель «Стара Правда» в селі Поляниця відомий своїм затишним інтер'єром, який відображає гуцульську культуру через елементи дизайну. Використання деревини, етнічних орнаментів та ручної роботи в декорі створює теплу і домашню атмосферу. Готель «Ведмежа гора» у Яремче також пропонує відвідувачам занурення у гірську культуру. Інтер'єр готелю відзначається народними мотивами та елементами, що відображають багатство місцевої історії та природи. Романтик Спа Готель у Яремче, хоча і має більш сучасний вигляд ззовні, в його інтер'єрі знаходить місце гуцульська тематика. Використання елементів традиційного декору в поєднанні з сучасними зручностями створює унікальне поєднання традиції та комфорту.

Важливим елементом, який дозволяє ефективно пропагувати переваги готелів та їх дизайн серед туристів є добре організована маркетингова кампанія як в соціальних медіа, так і в мережі Інтернет в цілому. Адже перелічені готелі мають власні веб-сайти з 3D-

туром, що на наш погляд, дозволяє справити враження на клієнта ще до моменту відвідування готелів, а тому вони є настільки популярними серед туристів.

Запропонована методика може бути використана для дослідження привабливості будь-яких готельно-ресторанних комплексів як в межах окремої громади, так і в межах міста чи країни в цілому.

Однак, поряд з цим доцільно використати інструменти соціологічного опитування з метою визначення важливості дизайну готелю при його виборі туристами. З цією метою ми сформуливали анкети-опитувальники та за допомогою інструментів Google Form опитали по 150 туристів за такими запитаннями (табл. 1; табл. 2).

Було проведено опитування серед групи респондентів, де кожен оцінив важливість певних критеріїв на шкалі від 1 до 5, де «1» означає «Зовсім не важливо», а «5» – «Надзвичайно важливо». Відповіді було категоризовано за п'ятьма рівнями важливості для кожного з п'яти критеріїв: ціна, розташування, зона відпочинку, кухня/ресторан і дизайн.

Для кожного критерію було розраховано коефіцієнт важливості, який представляє середнє зважене значення важливості на основі розподілу відповідей. Формула для розрахунку, має вид (1):

$$\text{Коефіцієнт важливості} = \frac{1 \times (\text{к-сть відповідей «1»}) + 2 \times (\text{к-ть відповідей «2»}) + 3 \times (\text{к-сть відповідей «3»}) + 4 \times (\text{к-сть відповідей «4»}) + 5 \times (\text{к-сть відповідей «5»})}{\text{Загальна кількість респондентів}} \quad (1)$$

Розрахувавши коефіцієнт важливості фактору, який використовується туристом при виборі готелю можемо зробити висновок, що основним фактором є ціна проживання. Друге місце займає наявність власної кухні або ресторану, третє – наявність зони відпочинку; четверте – дизайн; п'яте – місце розташування по відношенню до культурних пам'яток та розважальних закладів.

Результати опитування туристів щодо вибору традиційного готельного комплексу для тимчасового проживання у зв'язку із перебуванням у відрядженні чи на відпочинку свідчить, що дизайн не є основним фактором у виборі готелю. Цей факт свідчить про те, що

традиційні готельно-ресторанні комплекси з дизайнерськими рішеннями повинні вести активнішу маркетингову політику щодо пропагування дизайнерських готелів серед потенційних туристів.

Опитування цих же туристів щодо визначення пріоритетних факторів вибору еко-та етносадиб має зовсім протилежні результати (табл. 2).

Таблиця 1. Результати опитування туристів щодо визначення пріоритетів у виборі готелю

№ п/п	Запитання	Шкала оцінювання					Коефіцієнт важливості
		Зовсім не важливо (1)	Мало важливо (2)	Середньо важливо (3)	Дуже важливо (4)	Надзвичайно важливо (5)	
1.	Наскільки важливою для вас є ціна при виборі готелю?	13	19	33	47	38	3,52
2.	Як ви оцінюєте важливість розташування готелю відносно культурних пам'яток та розважальних закладів?	34	31	21	38	26	2,94
3.	Наскільки важлива для вас наявність зони відпочинку в готелі (лазня, басейн, спа, фітнес-центр тощо)?	20	29	30	38	33	3,23
4.	Яке значення має наявність власної кухні або ресторану в готелі для вашого вибору?	10	18	39	51	32	3,51
5.	Оцініть, будь ласка, важливість дизайну готелю при виборі місця проживання	28	27	34	23	38	3,11

Побудовано авторами на основі проведеного опитування.

Таблиця 2. Результати опитування туристів щодо визначення пріоритетів у виборі еко/етносадиби

№ п/п	Запитання	Шкала оцінювання					Коефіцієнт важливості
		Зовсім не важливо (1)	Мало важливо (2)	Середньо важливо (3)	Дуже важливо (4)	Надзвичайно важливо (5)	
1.	Наскільки важливою для вас є ціна при виборі еко/етносадиби?	41	46	31	18	14	2,45
2.	Як ви оцінюєте важливість розташування еко/етносадиби відносно культурних пам'яток та розважальних закладів?	27	38	30	30	25	2,92
3.	Наскільки важлива для вас наявність зони відпочинку в еко/етносадибі (лазня, басейн, спа, фітнес-центр тощо)?	17	31	31	38	33	3,26
4.	Яке значення має наявність власної кухні або ресторану в еко/етносадибі для вашого вибору?	5	18	26	59	42	3,77
5.	Оцініть, будь ласка, важливість дизайну еко/етносадиби при виборі місця проживання	10	14	19	51	56	3,86

Побудовано авторами на основі проведеного опитування.

Отримані дані, на відміну від опитування щодо вибору готелю, свідчать, що туристи при виборі еко/етносадиби основним фактором вважають дизайн. Такі результати свідчать, про те, що туристи вибирають еко/етносадиби не для тимчасового проживання, а для конкретного виду туризму і відпочинку, а саме – для етно туризму і зеленого туризму. Тобто, вибір еко/етносадиб здійснюється в тому випадку, коли турист відправляється на відпочинок в сільській місцевості з метою пізнання місцевого колориту, історії, архітектури, кухні та природи. В цьому випадку значення дизайну еко/етносадиби є визначальним, адже саме дизайн підкреслює автентичність місця відпочинку.

Окрім цього, на другому місці серед факторів вибору еко/етносадиби виступає наявність власної кухні або ресторану. Власна кухня в еко/етносадибах, як і дизайн, відображає автентичність місця відпочинку і дозволяє туристи повністю осягнути особливості місцевості чи краю в цілому.

Зона відпочинку у еко/етносадибі перебуває на третьому місці серед основних факторів привабливості туристів, адже карпатські чани, лазні, міні-ферми, сироварні, відпочинкові вулики розширюють можливості для відпочинку.

Важливо відзначити, що ціна, як фактор вибору еко/етносадиби за важливістю поступається навіть місцю розташування по відношенню до культурних пам'яток чи розважальних центрів. Це свідчить про те, що еко/етносадиби обираються туристами для відпочинку, тоді як готелі часто обираються для тимчасового проживання у зв'язку із відрядженням чи іншими причинами поїздки в інші міста, що не мають туристичного призначення.

Таким чином, підсумовуючи наведене вище, зауважимо, що дизайн готельно-ресторанного комплексу є визначальним для привабливості

туристів в тому випадку, коли вони обирають готель для відпочинку, а не для тимчасового проживання під час відрядження чи інших видів поїздки, що не пов'язані з відпочинком.

Аналіз пошукових запитів в мережі Інтернет щодо готелів в з курортних локацій України підтверджує наш висновок, про те, що кращий дизайн готелю, який поєднує місцеву культуру із сучасними елементами є більш привабливим для відвідувачів, ніж готелі з мінімалістичним дизайном. Також, варто відмітити, що дизайнерські готелі з великою історією та елементами стародавньої архітектури є привабливими для туристів поза межами курортних місць, однак фактор ціни залишається визначальним порівняно з дизайном.

Фактор дизайну отримав виключний пріоритет в еко- та етносадибах, адже саме в таких формах готельно-ресторанного бізнесу дизайн підкреслює автентичність місцевого колориту, історії, архітектури та культури. Тому обираючи еко/етносадиби як місце відпочинку туристи віддають перевагу дизайнерським рішенням порівняно з іншими факторами, такими як ціна чи місце розташування.

Роль дизайну еко/етносадиб є визначальним для місцевого розвитку, адже доступність дизайнерських рішень та низька вартість реставрації і облаштування садиб є унікальною можливістю для розвитку етнотуризму і зеленого туризму в об'єднаних територіальних громадах. Досить часто, саме завдяки еко/етносадибам туристи дізнаються про історію, культуру, кухню мальовничих куточків України. Тому облаштування еко/етносадиб в сільських громадах може стати одним із основних векторів наповнення місцевого бюджету у випадку збільшення потоку туристів та зростання товарообороту, створення робочих місць, сплати туристичних зборів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мендела Е. Архітектура як основний фактор формування іміджу готельного підприємства. *International Science Journal of Engineering & Agriculture*. 2022. Vol. 1, No. 3. pp. 183-189.
2. Олійник О. М. Фактори успішності готельно-ресторанних комплексів. *Молодий вчений*. 2017. № 10. С. 389-392.
3. Цукренко І., Семенюк В., Скриннік В. Роль дизайну у проектуванні та іміджі закладів готельно-ресторанного господарства. *Universum*. 2023. №1. С. 29–34.

4. Кorkуна О. І., Цільник О. Я., Бордун О. В. Розвиток зеленого туризму в умовах формування об'єднаних територіальних громад. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 1. С. 24-28.
5. Якимчук А., Попадинець Н., Валюх А., Скрипко Т., Левков К. Сільський «зелений» туризм як каталізатор розвитку місцевої економіки в процесі децентралізації влади. *Agricultural and resource economics: international scientific e-journal*. 2021. Vol. 7, № 1. С. 232-259.
6. Система інтернет-бронювання житла Booking.com. URL: <https://www.booking.com>.
7. Замок-музей Радомисль. URL: <https://www.radozamok.com/hotel>.
8. Офіційне конференц-бюро міста Львова. Готелі. URL: <https://www.lvivconvention.com.ua>.
9. Готель «Стара Правда». URL: <https://starapravda.com.ua/about>.
10. Готель «Захар Беркут». URL: <https://zaharberkut.ua>.
11. Verholy Relax Park. URL: <https://verholy.com>.
12. RATUSHA craft rooms <https://ratusha-craft-rooms.business.site>.
13. 7 етносадиб, де можна відпочити від міста. URL: <https://bzh.life/ua/plany/1689756845-7-etnosadib-de-mozhna-vidpochiti-vid-mista/>
14. Готель Патківський. URL: <https://patkovski-bukovel.com/>
15. Готель «Ведмежа гора». URL: <https://vedmezahagora.com/>
16. Романтик Спа Готель. URL: <https://romantikspahotels.ua/>
17. Готель «Зелений Бір» Буковель. URL: <https://bir.com.ua/>

REFERENCES

1. Mendela, E. (2022). Architecture as the main factor in forming the image of a hotel enterprise. *International Science Journal of Engineering & Agriculture*, 1(3), 183-189. [in Ukrainian].
2. Oliynyk, O. M. (2017). Factors of success of hotel and restaurant complexes. *A young scientist*, 10, 389-392. [in Ukrainian].
3. Tsukrenko, I., Semenyuk, V., and Skrynnik, V. (2023). The role of design in the design and image of hotels and restaurants. *Universum*, 1, 29-34. [in Ukrainian].
4. Korkuna, O. I., Tsilnyk, O. Ya., and Bordun, O. V. (2019). Development of green tourism in the conditions of formation of united territorial communities. *Socio-economic problems of the modern period of Ukraine*, 1, 24-28. [in Ukrainian].
5. Yakymchuk, A., Popadynets, N., Valyukh, A., Skrypko, T., and Levkov, K. (2021). Rural "green" tourism as a catalyst for the development of the local economy in the process of decentralization of power. *Agricultural and resource economics*, 7(1), 232-259. [in Ukrainian].
6. Booking.com online accommodation reservation system. <https://www.booking.com>. [in Ukrainian].
7. Radomysl Castle-Museum. <https://www.radozamok.com/hotel>. [in Ukrainian].
8. Official conference office of the city of Lviv. Hotels. <https://www.lvivconvention.com.ua>. [in Ukrainian].
9. Hotel "Stara Pravda". <https://starapravda.com.ua/about>. [in Ukrainian].
10. Hotel "Zakhar Berkut". <https://zaharberkut.ua>. [in Ukrainian].
11. Verholy Relax Park. <https://verholy.com>. [in Ukrainian].
12. RATUSHA craft rooms. <https://ratusha-craft-rooms.business.site>. [in Ukrainian].
13. 7 ethnic estates where you can take a break from the city. <https://bzh.life/ua/plany/1689756845-7-etnosadib-de-mozhna-vidpochiti-vid-mista>. [in Ukrainian].
14. Hotel Patkovsky. <https://patkovski-bukovel.com>. [in Ukrainian].
15. Hotel "Bear Mountain". <https://vedmezahagora.com>. [in Ukrainian].
16. Romantic Spa Hotel. <https://romantikspahotels.ua>. [in Ukrainian].
17. Hotel "Green Beer" Bukovel. <https://bir.com.ua>. [in Ukrainian].

Lyudmyla Malyuta, Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor, Department of Management of Innovative Activities and the Sphere of Services, Ternopil National Technical University named after Ivan Puluy, Ukraine

Olha Vladymyr, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor, Department of Management of Innovative Activities and the Sphere of Services, Ternopil National Technical University named after Ivan Puluy, Ukraine

Vitaly Rudan, PhD in Economics, Master of Public Management and Administration, Educational and Rehabilitation Institution of Higher Education "Kamyanets-Podilskiy State Institute", Ukraine

INTEGRATION OF DESIGN IN THE HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS: EFFECTS FOR TOURISM AND DEVELOPMENT OF LOCAL COMMUNITIES

Abstract

Introduction. The article examines the peculiarities of the integration of design in the hotel and restaurant business and determines its role in the process of attracting tourists and in the development of local tourism business. A number of recommendations have been formulated regarding the feasibility of developing eco and ethno-homesteads as new art forms of hospitality establishments, which is a driver of the development of green tourism in the united territorial communities of Ukraine.

Goal. The purpose of the study is to analyze the influence of the design of the hotel and restaurant complex on the attractiveness of tourists and the development of the tourism industry of local communities.

Method (methodology). The methodological base is made up of general scientific research methods adapted for the analysis of specific aspects of design in the hotel and restaurant business. Empirical methods, including observation and description, are used to gather primary data on design trends in the industry, while statistical methods allow for processing the collected information and identifying patterns and dependencies. Synthesis, induction and deduction are used to identify innovative design approaches that are integrated into the Ukrainian hotel and restaurant business. Google Trends analysis to track the dynamics of demand and interest in various design styles and concepts of the hotel and restaurant business that are gaining popularity among consumers in real time. A sociological survey is used as a tool to collect data from real and potential customers of the hotel and restaurant business regarding their preferences, expectations and impressions of the integration of design in hospitality services. Methods of abstraction and generalization help to form proposals for the use of design as a tool for the development of the hotel and restaurant business and its impact on the development of local communities and the attraction of tourists.

The results. The article proves that design solutions have the greatest influence on the development of the hotel and restaurant business in the case when hotels or other forms of hospitality are chosen by tourists exclusively for recreation. Design plays a significant role in the processes of forming a positive image and attractiveness for eco-tourists and ethno-homesteads, because such locations are chosen by tourists not for temporary residence, but for recreation, therefore design is the basis for reflecting the authentic style, culture, architecture, customs and traditions of the region. Therefore, eco and ethnic estates, as recreation complexes, can be one of the main drivers of the development of green tourism and the local economy.

Keywords: design of hotel and restaurant complexes; hospitality business; impact of design on tourism; design solutions; eco-homesteads; ethnic estates; green tourism; the role of tourism in local development.

Cite as: Malyuta L., Vladymyr, O., and Rudan, V. (2022). Integration of design in the hotel and restaurant business: effects for tourism and development of local communities. *Economic analysis*, 32 (3), 307-315. DOI: 10.35774/econa2022.03.307